

Kylien ja kaupungin ajankohtaiset asiat

Maasneu 14.03.2024 § 9
143/00.02.09/2024

Päätösehdotus

Isäntäkylän ja muiden kylien edustajien puheenvuorot, kaupungin edustajien puheenvuorot, kaupungin hallinnoimien hankkeiden esittely

Päätös

Nivan kyläyhdistyksen puheenjohtaja Juhani Korhonen kertoi, että Nivalla elämä on vakaata ja tasaista. Asukkaita on 55, autioita taloja ei kylällä ole. Kylällä toimii kolme kalankasvatustaloutta sekä muuta yritystoimintaa. Vanhan savupirtin katon kunnostaminen on viime vuonna tehty Leaderin pienhankerahoituksella. Hiihtolatua on pitänyt yllä Unto Heikkinen. Kalankasvatuksen liikevaihto Kuhmossa on vuodessa merkittävän suuri, 3–5 miljoonaa euroa. Myös kalastusmatkailu on Nivalla merkittävää. Kalastajat tarvitsevat majoitustiloja, majoituksen tarjoajien tulisi aktivoitua markkinointiin.

Kaupunginjohtaja Juhana Juntunen taustoitti viime aikoina käydyistä kouluruokakeskustelusta. Nykytilanteeseen päädyttiin, koska hyvinvointialue ei pysty ostamaan kaupungilta aterian- ja puhtaanapitopalveluja. Suunniteltu kuntien yhteinen ruokapalveluyhtiö ei toteutunut. Näistä syistä päädyttiin kilpailutukseen, jonka Sol/Vireko-yhtymä voitti. Ruokapalvelut on merkittävä työllistäjä ja tällä järjestelyllä turvattiin työpaikkojen (27 htv) säilyminen. Henkilötyövuosien tarve jakautuu noin 50/50 koulujen ja päiväkotien sekä sote-yksiköiden välillä. Palautetta ruoantoimittajan vaihtumisen jälkeen on tullut paljon, johon Vireko on reagoinut tiedottamalla ja tarjoamalla mahdollisuuden käydä maistelemassa kouluruokia.

Keskustelussa todettiin mm., että asiat ovat hyvin, jos on varaa valittaa kouluruoasta. Merja Pikkarainen kysyi mihin on lähiruoka-ajattelu kadonnut? Juhana Juntunen kertoi, että Vireko ja Hyvärisen leipomo ovat sopineet, että paikallinen leipä palaa kouluruokailuun. Pieniä määriä paikallisesti tuotettuja tuotteita on ollut ennenkin, mm. kananmunat. Suurkeittiökäyttöön tarvitaan puolivalmisteita ja esim. kasvikset valmiiksi käsiteltyinä ja pilkottuina, muuten työnmenekki olisi huomattavasti suurempi. Lisäaineita on ollut ennenkin, mutta ne ovat nousseet julkisuuteen nyt, kun Vireko on julkaissut materiaalilistat ruoista. Hävikkiä seurataan tarkasti ja valmistettavia määriä säädetään tarpeen mukaan. Paikallisen järvikalaa käytön mahdollisuutta on selvitetty ja todettu, että tarvittavien määrien toimittamiseen ei pystytä paikallisesti sitoutumaan. Todettiin myös, että maineen menetystä on vaikea korjata jälkeen päin.

Kouluverkkoselvityksestä Juhana Juntunen totesi, että julkistetun raportin esitys ei välttämättä ole sama kuin tuleva esitys. Asia käsitellään niin, että sivistystoimenjohtaja tekee esityksen, jota hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta käsittelee. Siitä päätöksenteko etenee kaupunginhallitukseen ja lopulta valtuustolle. Kyläkoulujen henkilöstön (10 henkilöä + kiertävä opettaja) kanssa on aloitettu yt-neuvottelut ja lapsivaikutusarviointi on tehty. Kyläkoulujen lakkauttamisesta saatavaa säästöä on hankala arvioida, se riippuu niin paljon oppilasmäärien kehityksestä.

Projektipäällikkö Katri Konttinen kertoi alkuvuodesta alkaneesta

yhdistystoiminnan kehittämishankkeesta. Hankkeen tavoitteita:
Kuhmolaisten yhdistysten tuominen yhteen
Yhteistyö
Tapahtumiin osallistuminen
Talkoolaispankki
Tietoisuuden lisääminen yhdistyksistä ja niiden tarjoamista harrastusmahdollisuuksista
Osallistuminen tapahtumiin, tapahtumien suunnittelu
Uusia yhdistystoimijoita
Yhdistystoimintaan soveltuvien toimitilojen kartoitus ja käyttöönotto
Työpajoja ja neuvontaa
Tarpeet neuvonnalle
Työpajamuotoista toimintaa yhdistysten välillä
Asiantuntijatyö (yhdistystyö, turvallisuus, digitaidot, ensiapu yms.)
Yhdistystoiminnan tietoisuuden kasvattamista kuhmolaisten keskuudessa
Kuntalaiset mukaan yhteisölliseen toimintaan
Kuntakummitoiminta
Kestävän kehityksen sopimusmalli, edistetään kestävästä kehityksestä, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä

Projektipäällikkö Anne Huotari kertoi Osaajia Kuhmon yrityksiin (OsKu)-hankkeesta. Hankkeen kautta kuhmolaisilla yrityksillä on mahdollista saada mm. Apua uusien työntekijöiden löytämiseen Kainuusta ja muualta Suomesta. Hankkeen kautta kontaktoidaan Kuhmosta pois muuttaneita, kesäkuhmolaisia ja muita henkilöitä, jotka haluaisivat muuttaa ja työllistyä Kuhmoon. Kansainvälisten, työperäisten muuttajien rekrytointia yrityskohtaisilla pilotoinneilla. Apua rekrytointivalmiuksien ja perehdyttämisen tehostamiseen. Oppilaitosyhteistyötä eri oppilaitosten kanssa ja opiskelijoiden houkuttelua työssäoppimisjaksojen ja opinnäytetöiden tekemiseen kuhmolaisissa yrityksissä. Rekrytointimessuille osallistumisia Suomessa ja ulkomailla. Ohjausta uusien työntekijöiden tulomuuttopalveluissa ja kaupunkiin asettautumisessa sekä viihtymisessä. Täsmättyjä koulutuspolkuja ja ammatillisen osaamisen kehittämistä uusille työntekijöille sekä yrityksen henkilöstölle.

Keskustelussa todettiin mm., että molemmat hankkeet ovat tärkeitä. Marjanpoimintaan pyritään saamaan ukrainalaisia työntekijöitä, paikallisiakin mielellään työllistettäisiin. Kaupungilla on kesätyöpaikoistalista, johon marjatilojenkin kannattaa ilmoittautua.

Esiteltujen hankkeiden lisäksi tällä hetkellä käynnissä on Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja -kunnissa -hanke, jota hallinnoi Kuhmon kaupunki ja siihen osallistuu 9 kuntaa. Muita vireillä olevia hankkeita ovat Kuhmon erityiskalastuskohteet-hanke, joka odottaa rahoituspäätöstä sekä Kuhmon matkailun masterplan- ja Itäisen Suomen puutuoteklusteri-hankkeet, jotka ovat rekrytointivaiheessa. Lisäksi on käynnissä Kainuun Liiton, KAMK:n ja Kuhmon kaupungin Vuosangan alueen kehittämishanke.

Matti pesonen kertoi Lentiirassa aloitettavasta lähinnä ikäihmisille suunnattavasta tarinatupa-toiminnasta. Tavoitteena on kokoontua kerran kuukaudessa, seuraava kokoontuminen on 9.4, jolloin teemana on rajatilanne.

Aiheita kokoontumisiin on noussut runsaasti, myös seurakunta on mukana toiminnassa. Toivottavaa on, että osallistujia tulisi muiltakin kyliltä.

Pirjo Heikkinen kertoi, että vuoden kainuulaiseksi kyläksi on valittu Vuokin kylä Suomussalmelta.

Maija Inget kertoi Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta. Tavoitteena on saada hyvää vointia myös kylien yksinäisille ihmisille. EAK65+ ajokurssi ja ajosyyni järjestetään tänäkin keväänä. Kurssista tulee ilmoitus lehteen. Keskustelussa todettiin, että Nivalla on tiivis yhteisö ja tarinahetkiä on järjestetty vapaamuotoisesti. Matalan kynnyksen tapahtumat ovat hyviä, sosiaalisia pelkoja on paljon. Mahdollisia toimintamuotoja voisivat olla kulttuuri-, kirkko-, liikuntakaveri jne. Asiointiliikenteeseen on suuri tarve. Kaupungin senioripassista tarvittaisiin lisää tietoa.